

Antologin 100 % kamp Rättigheter och kulturarv

Inför arbetet med denna bok bad redaktörerna tolv forskare och aktivister att var och en välja ut ett kampområde som de antingen själva varit del av och agerat i eller som de ägnat sig åt inom sin forskning. De medverkande aktivisterna är alla aktiva i samtida rättighetskamper och bidrar med aktuella inifrånperspektiv av kamp; det handlar om samers, dövas, transpersoners rättigheter, om funktionsrätt och om hbtqkamp. Forskarna hör hemma inom discipliner som idé och lär domshistoria, kulturvård, arkeologi och etnologi. Deras uppdrag har bland annat varit att ge de längre och övergripande tidsperspektiven.

Sammantaget ges en bild av ett heterogent kulturarv, av en historia som inte entydigt går i en riktning. Forskartexterna och aktivisttexterna förenas av att de

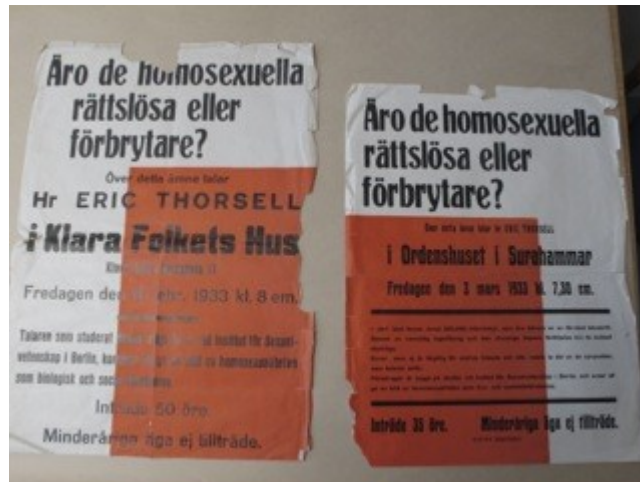
från olika utsiktspunkter behandlar en historia fylld av kamp, konflikter och kontroverser om just rättigheter. Tillsammans kan texterna hjälpa oss att vidga fokus i synen på Sverige, Sapmi, Polen och se hur demokrati byggts upp och byggt upp av människor som kämpat.

Aleksa Lundbergs text, *Dags att berätta transpersoners historia*, är en pionjärtext vad gäller transpersoners och transkampens historia i Sverige. I *Med eld och svärd. Kulturarvet i kampen om framtidens samhälle* visar Katherine Hauptman med utvecklingen i Polen i fokus hur historia och kulturarv används som ett vapen mot människor och mot mänskliga rättigheter.

Jonas Franksson tydliggör i *Befrielse, kamp och förtryck i den svenska välfärdsstatens skugga* dubbla sidor i den svenska välfärdsstatens relation till mänskliga rättigheter. Tove Fahlgrens text, *Vägra vara svensk*, gestaltar statens agerande mot samer och kamp samt effekten av för svenskningsprocesser. Ulrika Westerlund uppmärksammar i texten *Minnen* kamper som lyckats och kamper som inte gått i mål.

Mohammad Fazlshashemi beskriver i *Muslimska kulturarv och det svenska kulturarvet* muslimer och muslims kultur som en självklar del av Europas kulturarv. I *Vem får lön för mödan? Funktionsfullkomlighetens fördelar* beskriver Christine Bylund hur den funktionsfullkomliga normen formar allas våra liv.

I *Sexualitet som rättighet i ett historiskt perspektiv* öppnar Laskar upp grupperingar, identiteter och definitioner av sexualitet. Marian Bergroth skriver i *Att skriva om sin historia som samhällsbarn* relationen mellan makt, berättelse och historieskrivning.

Pia
om

I *Det tredje museet. När vi berättar vår dövhistoria* gör Hanna Sejlitz och Patrik Nordell en vidräkning med hur hörande tryckt ned dövas kultur och ger förslag på vad som behöver göras. Ingrid Holmberg tar i *Kulturarv som kritiskt arbete. Exemplet romers historiska platser* upp exempel på arbeten som lett till att romers kulturarv synliggjorts och därmed bidragit till att mildra förnekelse av romer som en del av Sverige.

Tillsammans visar texterna bredden i temat kulturarv och mänskliga rättigheter. De visar på dilemman, konflikter, framgångar och motgångar och ger praktiska förslag på vägar framåt. Vår förhoppning är att denna bok ska bidra till att skapa kunskap och en kulturarvspraktik om rättighetskamper i den svenska historien och i vår samtid. Det finns mycket att låta sig inspireras av i kampernas historia.

Redaktörer är Anna Furumark och Mikael Eivergård